

Studieplan for Norsk 2: 5.-10. trinn. Kompetanse for kvalitet (30 studiepoeng) (2021–2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Høgskolen i Østfold, studiestad Halden. Deltid.

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er ei samlingsbasert vidareutdanning med tre 2-3 dagarssamlingar kvart semester. Det er særleg retta inn mot 5.-10. årstrinn i grunnskolen. Studiet tar utgangspunkt i Kunnskapsdepartementets strategiplan Strategi for vidareutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Gjennom studiet Norsk 2 skal studentane få eit grundigare innsyn i norskfaget, og dei vil derfor også vere betrerusta for å arbeide som norsk lærarar i grunnskolen. Studiet tek òg sikte på å utvikle ein norsk læraridentitet hos den ein skilde studenten.

KUNNSKAP

Kandidaten

- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk, dialektologisk og sosiolingvistisk grunnlag
- har god innsikt i språklege endringsprosessar i fortid og samtid
- har brei kunnskap om norsk språkhistorie (etter 1800)
- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære seg norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdighetene sine

- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk
- har brei kunnskap om nordisk, særleg norsk litteratur, om skjønnlitterære sjangrar og forskjellige samansette kunstnariske uttrykksformer
- har god litteraturhistorisk oversikt og kunnskap om sentrale verk i nordisk, særleg norsk fiksjonslitteratur og sakprosa
- har kunnskap om ulike teoretiske retningar og didaktiske perspektiv i arbeidet med litteratur
- har utvida innsikt i korleis elevar på ungdomstrinnet kan motiverast til lesing og vidareutvikle leseforståing og lesestrategiar
- har utvida kunnskap om munnlege og skriftlege sjangrar i digitale tekster og innsikt i korleis elevar frå 5. til 10. trinn utviklar kunnskap om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid

FERDIGHEITER

Kandidaten

- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan legge til rette for og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om fleirspråklegheit for å legge til rette for god lese- og skriveopplæring på 5.-10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan legge til rette for variert nabospråksundervisning
- kan lese, analysere, tolke og vurdere litterære tekster, sjå dei i eit historisk perspektiv og sette dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng
- kan rettleie elevar i lesing og analyse av skjønnlitterære tekster
- kan gjenkjennesærtrekk ved tekster skrivne for ungdom
- kan sette sentrale nordiske tekster, inkludert eit utval samisk tekster (i omsetting), inn i ein historisk samanheng og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsk lærar og grunnlag for vurderingane
- har innsikt i norskfagets forskning og faghistorie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med munnleg og skriftleg formidling slik at dei kan utvikle seg sjølve og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom
- kan formidle om skjønnlitteratur og nordisk- og særleg norsk litteraturhistorie
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasserom og utvikle språk- og kulturforståing
- kan sjå faget i eit større danningperspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Opptak

Bestått lærarutdanning retta mot skole i samsvar med kap. 14 i forskrift til opplæringslova, og inkludert eller i tillegg Norsk 1, eller tilsvarande norskutdanning på minimum 30 studiepoeng.

Det er krav om tilsetting i undervisningsstilling på mellom-/ungdomstrinnet i studietida.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet har to emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei to emna har desse hovudområda:

Språkleg mangfald, variasjon og endring:

- Talemålsvariasjon (dialektologi og sosiolingvistikk)
- Språkhistorie etter 1800
- Norsk som andrespråk og fleispråklighet generelt
- Sidemålsdidaktikk
- NaboSpråksdidaktikk

Litteraturhistorie og litteraturformidling:

- Litteraturdidaktikk, lesing og leseopplæring med vekt på ungdomstrinnet
- Skjønnlitteratur
- Kultur- og litteraturhistorie
- Samansette tekster, multimedialitet og tverrestetiske perspektiv

Meir detaljert beskriving av innhaldet i emna går fram av emnebeskrivingane.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Studiet er samlingsbasert med tresamlingar kvart semester. Det blir lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer som f.eks. forelesingar, didaktisk refleksjon, faglege diskusjonar, gruppearbeid, individuelt arbeid og arbeid med obligatoriske arbeidskrav. Innhaldet i emnet bygger på anerkjent forskingsbasert kunnskap.

Det blir også lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. Studentanes arbeid på eigen skolevil opne for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Digitale arbeidsformer inngår som ein sentral del av norskstudiet.

Arbeidskrav

Det er knytt obligatoriske oppgåver til kvart emne. Desse må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i emnet.

Studiet legg opp til eit nært samarbeid mellom lærar og student der studentane gruppevis eller enkeltvis får tilbakemelding og rettleiing på eigne arbeid. For meir informasjon, sjå emnebeskrivingane.

Eksamen

Studiet har både munnlege og skriftlege eksamensformer. Studentane blir prøvd i begge målførm. Det er ikkje høvetil fritak frå prøving i ei av målførmene. Eksamensform for dei enkelte emna kjem fram av emnebeskrivingane.

Det blir brukt bokstavkaraktarar A–F, der A er beste og E dårlegaste beståtte karakter. Studentar som får karakteren F, har ikkje bestått.

Plagiatkontroll/fusk

Alleskriftlege arbeidskrav og eksamensoppgåver kan bli plagiatkontrollerte. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre kjelder utan korrekt bruk av referansar, vil bli vurdert som forsøk på fusk. Sjå elles gjeldande [forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold](#).

Internasjonalisering

Gjennom dette studiet er det et mål at studentane ser fag og fagdidaktikk med eit internasjonalt blikk, og i norskfaget blir det særleg lagt vekt på det nordiske perspektivet. Mellom anna vil delar av pensum et vere på svensk og dansk. Dei ansvarlege fagpersonane i studiet har også erfaring og kontaktnett frå internasjonale og nordiske forskings- og utdanningsinstitusjonar.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengig av tilbakemelding frå studentane. Evaluering blir gjennomført i samsvare med høgskulens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre eigne deltakarundersøkingar.

Litteratur

Litteraturlister for dei to emna på Norsk 2 for trinn 5-10 står i dei ulike emnebeskrivingane.

Jobb og vidare studier

Vidareutdanninga *Norsk 2 (30 studiepoeng)* utgjer saman med *Norsk 1 (30 studiepoeng)* 60 studiepoeng, som kvalifiserer til undervisning i norsk på mellom-/ungdomstrinnet.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Studieleder/prodekan Kjersti Berggraf Jacobsen 20. januar 2015

Studieplanen er revidert

Studieleder Alf Rolin, 12. desember 2020

Studieplanen gjelder for

Studieåret 2021-2022.

Studieprogramansvarlig

HiØ VIDERE.

Avdeling for lærerutdanning Studieleder Alf Rolin

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2021

Obligatoriske emner

LSKNO22215

Litteraturhistorie og litteraturformidling (5.-10.) Emneside mangler

stp

Vår 2022

Obligatoriske emner

LSKNO22115

Språkleg mangfald, variasjon og endring (5.-10.)

stp

Sist hentet fra FellesStudentsystem (FS) 31. des. 2022 01:23:05

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

– LSKNO22215 2021h

LSKNO22115 Språkleg mangfald, variasjon og endring (5.-10.) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: HiØVIDERE

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Åshild Søfteland

Undervisningsspråk: Norsk, svensk eller dansk.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i vidareutdanningsstudiet *Norsk 2 for trinn 5-10* Kompetanse for kvalitet (30 studiepoeng).

Absolutte forkunnskaper

Norsk 1 (retta mot trinn 5-10) eller tilsvarande.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten

- har god innsikt i talemålsvariasjonen i moderne norsk på historisk, dialektologisk og sociolingvistisk grunnlag
- har god innsikt i språklege endringsprosesser i fortid og samtid
- har brei kunnskap om norsk språkhistorie (etter 1800)
- har kunnskap om fleispråklegheit, fleispråkleg praksis og om det å lære seg norsk som eit andrespråk
- har utvida innsikt i korleis elevar med norsk som andrespråk kan vidareutvikle skriveferdighetene sine
- har kunnskap om svensk, dansk og samisk og kjennskap til andre nordiske språk og nasjonale minoritetsspråk

Ferdigheiter

Studenten

- kan bruke kunnskap om talemål og skriftspråksnormering i skriveopplæringa
- kan leggje til rette for og gjennomføre undervisning i den målforma som er sidemål for elevane
- kan bruke kunnskap om fleispråklegheit for å leggje til rette for god lese- og skriveopplæring på 5.-10. trinn for elevar med norsk som andrespråk
- kan leggje til rette for variert nabospråksundervisning

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere norskfaget og eigen praksis som norsk lærar og grunnlag for vurderingane
- har innsikt i norskfagets forskning og faghistorie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå slike perspektiv på faget
- kan rettleie elevar i arbeidet med munnleg og skriftleg formidling slik at dei kan utvikle seg sjølve og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom
- kan sjå faget i eit større danningsspektiv og undervisninga som ein del av opplæringa i eit aktivt deltakardemokrati

Innhold

Emnet fokuserer på desse fagområda:

- Talemålsvariasjon (dialektologi og sociolingvistik)
- Språkhistorie etter 1800
- Norsk som andrespråk og fleispråklegheit generelt
- Sidemålsdidaktikk
- Nabospråksdidaktikk

Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle fagområda, i samsvar med måla for læringsutbytte.

Studentane skal få forståing for korleis fagleg og digital utvikling påverkar norsk lærarprofesjonen, til dømes gjennom læreplanar, lovgrunnlag og nyare forskning, og korleis digitale læremiddel kan brukast for å fremje kreativitet og problem løysing, kritisk tekstforståing og demokratisk deltaking.

Det vil også bli lagt vekt på at studentane skal utvikle eigen kompetanse i både skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentane skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid, og lærestoffet bygger på anerkjent forskingsbasert kunnskap. Studentane arbeid på eigen skole vil opne for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Digitale arbeidsformer skal også inngå som ein sentral del av norskstudiet.

Undervisningsspråket er norsk, svensk eller dansk.

Arbeidsomfang

Forventa arbeidsinnsats for studenten: ca. 400 timar, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentane får i semesteret fire oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema som det blir arbeidd med i emnet. Tilbakemelding på arbeidskrav kan delvis vere frå faglærarar, delvis frå andre studentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Minst eitt av arbeidskrava vil tematisere pedagogisk bruk av IKT knytt til tema i emnet. Begge målformer skal vere representert blant dei skriftlege arbeida.

Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava blir gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjendefør studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom eit arbeidskrav ikkje blir godkjend, får studenten eitt nytt forsøk.

Eksamen

Munnleg, individuell eksamen, ca. 35 minutt.

Den munnlege eksaminasjonen er normalt todelt. Først presenterer studenten eitt av arbeidskrava sine (sjølvvalt). Presentasjonen skal vere mest mogleg reflekterande rundt eigen arbeidsprosess, og ikkje berre eit referat av det faglege innhaldet. Presentasjonen skal normalt ta 3-5 minutt. Deretter følgjer ein eksaminasjonsdel på om lag 30 minutt, der sensorane og studenten har ei fagleg samtale med utgangspunkt i eitt eller fleire tema frå arbeidskrava og pensumlitteraturen.

I vurderinga vil både det faglege innhaldet og dei munnlege ferdigheitene bli vurdert.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengig av tilbakemelding frå studentane. Evaluering blir gjennomført i samsvar med høgskulens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre egne deltakarundersøkingar.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 7. desember 2020. Med atterhald om endringar før sem esterstart.

Bøker

Berggren, Harald, Kjartan Sørland & Vigdis Alver. (2012). *God nok i norsk? Språk- og skriveutvikling hos elever med norsk som andrespråk*. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (kap. 1-11) (195 sider)

Budal, Ingvil B., Karine Stjernholm & Bernt Ø. Thorvaldsen (2020). *Språkhistorie for grunnskolelærere*. Fagbokforlaget/LNU.

Hårstad, Stian. (2015). *Nabospråk og nabospråksundervisning*. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (77 små sider)

Jansson, Bente Kolberg & Synnøve Skjong (red.). (2011). *Norsk = nynorsk og bokmål. Ei grunnbok om nynorski skolen*. Oslo: Samlaget. (Kap. 1 og 5-8) (114 sider)

Mæhlum, Brit & Unn Røyne land. (2012). *Det norske dialektlandskapet. Innføring i studiet av dialekter*. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (200 sider)

Mæhlum, Brit, Unn Røyne land, Gunnstein Akselberg & Helge Sandøy. (2008). *Språkmøte. Innføring i sosiolingvistik*. Oslo: Cappelen Dam m akademisk. (kap. 1-3, 5-7 og 10) (122 sider)

Artiklar og delkapittel:

Dewilde, Joke (2016). «En bred tilnærming til skriving får fram kreative og kritiske skrivere». *Utdanningsnytt*. (9 sider) Digitalt tilgjengeleg her: <https://www.utdanningsnytt.no/debatt/2016/august/flerspraklig-skriving-i-skolen/>

Engen, Thor O. & Lars A. Kulbrandstad (2004). Minoritetsspråk i Norge. I *Tospråklighet, minoritetsspråk og minoritetsundervisning*. (kap. 5) (37 sider)

Kjelaas, Irmelin (2017). Flerspråklighet i skolen. I Igland & Nygård (red.). *Norsk 5-10. Språkboka*. Oslo: Universitetsforlaget. (13 sider)

Olsen Torjer A., Hilde Sollid & Åse Mette Johansen (2017). Kunnskap om samiske forhold som integrert del av lærerutdanningene. *Acta Didactica Norge*, 11(2), 1-15.

Svendsen, Bente A. & Unn Røyne land (2008). Multiethnolectal facts and functions in Oslo, Norway. *International Journal of Bilingualism* 12/1-2. (s. 63-83) (21 sider)

Todal, Jon (2007). Språkleg vitalisering - faktorar som vi ikkje skriv om. I Bull, Kuzmenko & Rießler (red.). *Språk og språkforhold i Sápmi*. Berlin: Nordeuropa Institut. (s. 201-210) (10 sider)